

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Az eladott Blaha-émlékünnepély

— Az Arany János Társaság presztizsét bérevelte egy hangversenyiroda és bizonyára jó üzletet fog csinálni —

— Tizenöt százalékot kap a társaság a haszonból —

Temesvár, március 24.

Blaha Lujza, a magyar csalógnya emlékére ma este rendezendő ünnepélymögött nagyon csunya és felháborító üzleti botrány húzódik meg, amelyről minden magyarságunk és minden kegyeletünk ellenére le kell rántani a leplet. Nem akarunk ünneprontók lenni, szívünkben kívánjuk, hogy a Blaha Lujza emlékének szentelt est méltóságteljesen, a legnagyobb magyar művésznek halhatatlan nagyságához illelően menjen végbe, de nem tudjuk magunkba fojtani azt a felháborodásunkat, amelyet a rendezés előzményei körül történt botrány vált ki belőlünk.

Mindenki tudja, hogy hetekkel ezelőtt a temesvári Arany János Társaság elhatározta egy Blaha Lujza emlékünnepély rendezését. A magyar irodalmi társaság erre hivatott is és mint talán

egyedül illetékes tényező megkezdte az emlékünnepély megszabásának tervezett műsora összeállítását. Jánosy Dezső, a társaság elnöke, hozzáfogott a hivatalos kommunikáció közléséhez, amelyek a lapokban meg is jelentek — természetesen nem olyan szöveggel, ahogyan megfogalmazták azokat, mert ebből az értelem rovására baj lett volna — és a közönség, a hálás magyar publikum sietett, hogy jegyét megváltsa. Tette első sorban azért, mert Blaha Lujza emlékének áldozni akart, tette azért, mert magyar irodalmi társaság állott a rendezés élén és mert eleinte szép, komoly és művészi programot ígértek. Az előkészületek során Jánosy Dezső felkérte közreműködésre a temesvári Magyar Dalárdát is, amely mint a magyar dal kultuszának egyesülete készséggel vállalkozott a szereplésre ott, ahol a magyar dal megdicsőült nagyságának kívántak emléket állítani.

Találtak ezenfelül még egy-két értékesebb műsorszámot, de az egészet összeállítani úgy, hogy az minden részében művészi, felemelő és első sorban Blaha Lujzához méltó interpretálás legyen, azt a rendezőség

sok kapkodás után sem volt képes nyélbe ütni. És erre jött meglepetésszerűen a cigányzenekarok versenyének az ötlete. Ez már egyszerű üzleti fogás volt, nyári mulatság izü trükk, amely igen jól bevált a közönség érdeklődésének fokozásánál, de egyáltalában nem méltó a kegyelet aktusához, egy emlékünnepélyhez, sőt még az Arany János Társasághoz sem elnököstül együtt. Valahogyan kezdett kilógni a lóláb, hogy itt a rendezőség nem az erkölcsi és művészi sikerért szállott sikra, hanem egyszerűen „boltot” akar csinálni. Az ötlet nem volt rossz — mint hamarosan ki fog derülni, nem Jánosytól származott — mert a jegyeket napok alatt elkaptokdták úgy, hogy máris az egész műsor megismétlését határozták el vasárnapra. Két emlékünnepély egy név tiszteletére egészen szokatlan, de nem is erről van szó, hanem kétszer megtölteni a zsebet. A lapok két héten keresztül sűrűn kapták Jánosytól saját külön egyéni fogalmazásban a kommunikéket, azokat

legutóbb ször átírva le is közzölték, a kiadóhivatalok a reklámokat nem számlázták, mert hiszen egy irodalmi társaság művészi rendezéséről volt szó.

Hát nem arról volt szó! Lényegében és valójában nem, csak látszatra. Az emlékünnepély diszes palástja, az Arany János Társaság tiszteletreméltó akciója mögött egy rideg üzleti vállalkozás buvik meg, amely felháborító kulturbotrány bélyegét viseli magán és amelyet nem lehet elhallgatni. Já-

rosy Dezső ugyanis kijelentette és bevallotta — nem lényeges, milyen konkrét ügyből kifolyólag — hogy az Arany János Társaság szerepel ugyan mint rendező, de tulajdonképpen nem így áll a tényleges helyzet. A valószínű rendező a Bánát hirlapiroda, annak tulajdonosa hozta el neki a műsor legtöbb számát és az Arany János Társaság a haszonból csak százalékot kap. Magyarán és nyíltan kimondva, Jánosy Dezső tehát bérbeadta az Arany János Társaság nevét, tizenöt százalékért áruba bocsátotta az irodalmi társaság presztizsét, mint elnök és egyben mint figurális rendező igénybe vette a közönség irodalom és művészetpártoló jóhiszemű támogatását, hasonló minőségben ingyen kapott a lapoktól kommunikéket, talán közreműködőket is, az egész rendezés hasznának oroszán pedig a Bánát hirlapiroda pénztárába folyik be. Ahelyett, hogy az irodalmi társaság rendezősége a jegyárúzó üzletnek a jegyek után bizonyos minimális százalékot fizetne és egyéb költségeit, vagy ötleteit szintén honorálná, az egész rendezés üzleti részét

átengedte a Bánátnak. és minden száz lei után tizenöt leiel fizetett meg magának Forrai részéről az Arany János Társaság rendezői márkáját. Ezt az eljárást egészen nyugodtan a közönség megtévesztésének lehet mondani, de ha nem volna is az, mindenesetre olyan botrányos sáfarkodás egy irodalmi társaság cégével, amelyet nem lehet eléggé elítélni. Ha Jánosy Dezső nem tud ünnepélyt rendezni, akkor ne rendezzen, de ha már vállalkozik reá és elnöki tögájában podiumra viszi a társaságot, akkor vállalja be, hogy ezt nem ő csinálja, hanem a Bánát, tehát egy kimondottan üzleti vállalkozás. Talán mégis másképpen hangzik, hogy Forrai rendez Blaha-ünnepet és nem az Arany János Társaság. Semmi közünk, hogy a Bánát a maga számlájára mit rendez, de, hogy az Arany János Társaság népszerűségét, az elnöki állás főrendezői ténykedését, hozzáértését, vagy hozzá nem értését tizenöt százalékért, esetleg tizenöt ezer leiert előre eladják, ez ellen a leghatározottabban tiltakozunk.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2.17.5 Párisban 11.95

Zürichi utótőzsde március 23-án:

Berlin 123.80, Amsterdam 208.10, Newyork 519.25, London 2525, Páris 18.35, Milano 20.89, Prága 15.38, Budapest 72.80, Belgrád 9.14, Bukarest 2.17.5, Varso 65, Bécs 73.17

Temesvári magánforgalom március 24-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 239.5, angol font 1669, francia frank 8.78, svájci frank 46.30, lira 9.65, sokol 7.12, dinár 4.25, magyar korona 294, osztrák silling 33.85, marka 57.65

„Marquis Dessert“

eddig el nem ért kiváló minőségű csokoládé és bonbonok keveréke. Qualitása egyenrangú a legjobb külföldi gyártmányokéval, de árban sokkal olcsóbb. Minden egyes bonbonon szereplő

Kandia

felírás garantálja a legkényesebb igényeket is kielégítő minőséget. Qualitása csak a K a n d i a-csokoládét vásárolnak. Ma már mindenütt kapható. Modern csomagolásban. Legjobb minőség.

Tulbuzgóan szavaz

a liberálispart a választói reform mellett

Bukarest, március 24.

A kamara tegnapi ülésén folytatták a választójogi javaslat vitáját. A negyvenkilencedik szakasznál Junian és Mirto azt javasolták, hogy a régi választói jelvényeket hagyják meg. Az ötvennegyedik szakasznál Lupu és Michalache indítványozták, hogy abban az esetben, ha a szavazatok felét megsemmisítik, a választást ismételjék meg. A kamara a módosító indítványokat elutasította és a javaslatot eredeti szövegezésében fogadta el a hatvanadik szakaszig.

A délutáni ülésben Stineanu a dombovicai kisajátítások körüli szabálytalanságok ellen tiltakozott, mert kétszáz hektár földet törvényellenesen mentesítettek a kisajátítás alól. Jurculescu kérdezte a kormányt, vajon beterjeszti-e a bélyegtörvényjavaslatot, vagy sem?

Bratianu Vintila: Ez a kérdés állandóan napirenden van.

Constantinescu miniszter közölte, hogy Pella szenátort megválasztották a washingtoni interparlamentaris konferencia állandó tagjává. Átértek ezután a választójogi reform részletes vitájára. A hatvannegyedik szakasznál Junian világosabb szövegezést kért a jelölések határidejére vonatkozólag. Constantinescu miniszter hozzájárult egy módosításhoz, amelyet a kamara meg is szavazott. A hatvanötödik szakaszig bezárólag változatlanul fogadták el a javaslatot. A hatvanhatodik szakasznál Mirto módosítást ajánl, amely szerint köztisztviselők a szavazó zónákba nem léphetnek be. A kormány képviselője hozzájárult ehhez a módosításhoz, de a többség azt mégis elvetette. Erre az ellenzéki oldalon heves tiltakozás tört ki és a szavazás megismétlését követelték szavazó golyókkal. A nagy zajban az elnök kénytelen volt az ülést tíz percre felfüggeszteni.

Löwy Sándor

kész férfi- és gyermekruharaktár és uriszabóság üzlete

megnyilt Timisoarán a Józsefvárosban

a Skudier-téren (Brück mézáros mellett).
Telefon 404

Pontos kiszolgálás, szolid munka, elsőrendű anyag, feltűnően olcsó árak.

Véres határincidens

az olasz-jugoszláv határon

Belgrád, március 23.

Az olasz-jugoszláv határon tegnap véres határincidens játszódott le. Az olasz határőrök átlépték a határt és jugoszláv területen korcsmát kerestek. Utközben találkoztak egy jugoszláv őrséggel, amely felszólította őket, hogy vonuljanak vissza. A két óra között szóváltás támadt, majd egymásra kezdtek lövöldözni. Egy jugoszláv határőr és egy paraszt megsebesült. Az olasz járőr a tüzelés után visszavonult a jugoszláv területre. A belgrádi kormány megbizta római követét, hogy azonnal kérjen elégtételt. Az olasz kormány a diplomáciai konfliktus elkerülése érdekében nem zárkózik el az elégtétel megadására elől.

Tengeri kigyó lesz

az Emanuel-féle fizetésképtelenségből
Temesvár, március 24.

Tegnap tárgyalta a temesvári törvényszék a hónapok óta húzódó Emanuel-féle csődkérvényeket. Elsősorban Fenyves Vilmos, az Európa-Oriental importvállalat, majd Blum Gyula dr., a Szerb Takarékpénztár nevében kifejtette, hogy az ügy rendezése érdekében hajlandó a csődkérvény feletti tárgyalás elnapolásába bele menni. Ezzel szemben azonban Ady Zoltán dr., Várnay Elemér dr. képviselőjében ügyfele nevében kérte a csődmegnyitást azzal az indoklással, hogy kishitelezőt képvisel, aki megtagadta vagyonát biztra rá Emanuelre és Schimmerling Armin dr., határozott ígéretet tett arra nézve, hogy igényeit kielégíti, ami viszont abban merült ki, hogy tízezer lei előleget adott. Schimmerling dr. replikájában kifejtette, hogy hajlandó a hetvennyolcezer leit államkötvényekben letétbe helyezni. Végre a jogi képviselők megállapodtak egymással, Ady dr. is hozzájárult a csődkérvény feletti tárgyalás elnapolásához és a bíróság az újabb tárgyalási napot április hó tizenkilencedikében állapította meg.

Rablóbanda garázdálkodik a temesmegyei falvakban

Temesvár, március 24.

A temesvári rendőrség és a mosoncai csendőrség lázasan kutat Pascu Vichentie mosoncai gazna rablóit után, de még nyomra sem tudott akadni, amikor Románisztimihályról hasonló rablást jelentenek.

Özvegy Dragan Ruzsa ötven esztendősszony éjféltől egy óra körül álmából arra riadt föl, hogy szobájának ajtaját kívülről erőszakkal be nyomták s abba két férfi lépett be, akiknek egyike villanylámpással világított. Ez az utóbbi rákiáltott a megremült asszonyra:

— Add elő a pénzedet, különben baj lesz!

Az asszony fogadkozott, hogy semmi pénze nincsen, mire a két férfi botokkal nekiesett és ott ütöttek, ahol érték. Dragan Ruzsa iszonyuan jajgatott, de nem vallott. Akkor a rablók egyike megfogta a két lábát, a másik pedig verni kezdte a talpát. A rettenetes kínok közben az asszony végre megvallotta, hogy a pénze egy kendőbe kötve a mestergerenda mögött van. A rablók a pénzt erre meg is találták, összesen kétezerhatszáznyolcvan leit, melyet magukhoz vettek.

Mikor távoztak, tágra nyitották az ajtót és az asszony látta, hogy odakint két másik rabló áll. Támadói azt mondták, hogy a másik két társuk reggelig marad a ház előtt őrködni. Dragan Ruzsa nem is mert moccani reggelig, akkor azonban elvánszorogott a csendőrségre, ahol jelentést tett az esetről.

A csendőrség jelentést tett a rablásról a temesvári ügyészségnek, amely értesítette a rendőrséget is. Bain Lázár rendőrfelügyelő kintjárt a helyszínén s Temesvárott most ő vezeti a tettesek után való nyomozást.

Elvetették a bizalmatlansági indítványt

amely a német kormány ellen irányult

Berlin, március 23.

A német birodalmi gyűlés tegnap megtartott ülésében Stresemann ismertette a genfi eseményeket. Kijelentette, hogy Németország elvben nem ellenzi a Népszövetségi tanács kibővítését, de ezzel szemben megállapítja, hogy Németország nem irt alá semmi olyan szerződést, amely bizonyos államoknak szeptemberben való felvételét garantálja. Valószínű azonban, ha a tagok számát szaporítják, úgy első sorban Lengyelország kap majd helyet a Népszövetség ta-

nácsában.

A külügyminiszter után Westarp gróf, a nemzeti párt elnöke szólalt fel és támogatta a kormányt. Megállapította, hogy Luther és Stresemann súlyos vereséget szenvedtek Genfben. Ezután Stöckl kommunista képviselő beszélt és bizalmatlansági indítványt terjesztett a birodalmi gyűlés elé. Végül Bernsdorf gróf a kormány mellett foglalt állást. A bizalmatlansági indítványt ezután szavazásra bocsátották és azt nagy többséggel elvetették.

„A németek bolondok volnának...”

— Amerikai támadás európai hatalmak ellen —

Washington, március 23.

A Népszövetség legutóbbi ülésén történetekkel kapcsolatban Borah szenátor a szenátusban nagy beszédet mondott, amelyben súlyos vádakot hangoztatott egyes európai hatalmak ellen. Ami eddig napvilágra került, — mondotta Borah — teljesen elegendő annak a gyanakvásnak az igazolására, hogy a locarnói szerződést az Anglia, Franciaország és Lengyelország között kötött titkos megállapodással megölték. Amíg a nagy világ Locarnóért lelkesedett, titokban azt a tervet eszelte ki, hogy Lengyelországot nagyhatalmi pozícióval ruházzák fel és Né-

metországgal egyidejűleg állandó helyet adnak neki a tanácsban. Eljött azután a leszámolás napja. Spanyolország és Brazília követelődése csak mellékes dolog volt. Most arról van szó, hogy Chamberlain lehetőleg csekély áldozat árán beváltsa a Lengyelországnak adott ígéretét, anélkül, hogy megsemmisítse a Népszövetséget. A locarnói titkos megállapodás csúf, amely nem méltó az angol diplomáciához. A németek bolondok volnának, ha ebbe beletörődnének. Európában nem lehet a leszerelést végrehajtani, ha titkos szerződések jutnak tulsúlyra.

Nyolcezer munkás sztrájkja

Románia legnagyobb vasüzemében megállt a munka — A Déli Hírlap tudósítója Resicán

Resica, március 23.

Éjszaka. Hallgató csend. Olyan nyugtalanító itt ebben az óriási gyár városban ez a némaság, ahol máskor éjjel is orgonázzák a gépek, hámorok, villamos daruk, hengerek, sinfűrészelő korongok, zuzók, vasesztergák a munka dicsőséges himnuszát. Most ezek mind-mind elhallgattak. És a kémények sem fújják bele vörösen izzó füstjüket a fekete felhőkbe.

A hangtalan, néma utcákon mindenfelé

katonai posztok

cirkálnak. Puskájukra feltűzött szuronyuk meg-megcsillan az utcai gázlámpák fényében. Gyanakodva, hosszasan szemlélve nézik meg azt, aki véletlenül ilyenkor is az utcán jár. Jóakarúan figyelmeztetik, hogy tanácsos lesz hazamenni, mert vendéglő, kávéház amugy sincsen nyitva.

Mikorra kireggednek, már ismét az utcán járok. Még szomorubb, még riasztóbb a város. Most látszik csak, hogy igazán

sztrájk van.

A csend, a némaság most is olyan ijesztő, mint éjjel.

Resica tulajdonképpen nem egyéb egy óriási gyárnál. Ha a Kereszthegyről — melyen negyvennyolcban ágyuk őrizték a Zsigmondi mérnök szervezte nemzetőrség által védett várost — lenézünk a völgybe, mindenfelé gyárat látunk, melyet hosszában, kigyózva választ ketté a négy kilométernyi hosszúságban lomhaskodó város. Ebben az óriási gyárban, amely Románia legnagyobb ilyenmű üzeme, több mint

nyolcezer munkás

dolgozik. Az előző években nagy bajok voltak, mert az állam a Resica-műveknek különböző szállításokért majdnem kétszázmillió leiel tartozott. Az üzemet akkor redukálták és sok munkást szabadságotlalt. A nyár folyamán az állam megkezdte tartozásának fizetéseit és megrendelések is tömegesebben érkeztek. Akkor ismét neki lendült a munka.

A resicai gyári munkásoknak több év óta kollektív szerződésük van. Ez

azonban most

március 1-én lejárt.

A munkások megbizottaik után már előzetesen közölték a gyár vezetésével, hogy tízenöt százalékos béremelést kívánnak. Megindultak a tárgyalások. Az igazgatóság, amely bukaresti megbizotta és Bálint Miklós üzemigazgató után tárgyalta a munkásokkal, nem akart egyáltalán adni munkabéremelést. A munkások tíz százalékra csökkentették követeléseiket. Ezt külön küldöttség tudatta Bukarestben a vezérigazgatósággal. Bukarestből azonban már előzetesen olyan hírek érkeztek, hogy

legfeljebb öt százalék

javítást engedélyeznek. A munkások küldöttségét hétfőre várták vissza s előzetesen vasárnap a munkások gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy amennyiben a küldöttek nem hozzák a követelések teljesítését, úgy sztrájkba lépnek.

A küldöttség tagjai hétfőn reggel komor arccal és üres kézzel érkeztek Bukarestből. A munkások bizalmi emberei erre kiadták

a sztrájk jelszavát

s délben, mikor a gyári kürtök ebédidőt jeleztek, nyolcezer munkás vonult ki a gyárak különböző osztályai-ból. A sztrájkvezetőség közölte az üzemvezetőséggel, hogy a kohók munkásai redukált üzemből a helyükön maradnak, nehogy az oivasztó kemencék hirtelen kihűlésével és a bennük levő folyékony vas megszilárdulásával helyrehozhatatlan kár támadjon.

A munkások otthon tartózkodnak. Csak megbizottaik után érintkeznek a munkafelügyelővel és a hatóságokkal. A gyárakat, melyekbe senkit nem engednek be, valamint az utcákat katonaság tartja megszállva. Az emberek arcán gond és aggodalom ül. Meddig tart ez az állapot? Mikor hangzik föl újra a munka áldásos zaja? Mikor szünik meg a minden életet lenyugózó sztrájk?

Kubán Endre.

Az újságírókongresszus

a nyár folyamán Temesvárott lesz

Temesvár, március 24.

Az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Hírlapírók Szervezetének temesvári csoportja közgyűlést tartott, amelyen a szervezet központjának képviselőjében Kádár Imre dr. ügyvezető alelnök, Sulyok István dr. központi fegyelmi bírósági elnök és Zagoni István dr. elnöki tanács tag is részt vettek.

Kádár Imre dr. közölte a gyűléssel, annak a vizsgálatnak az eredményét, amelyet a központi delegáció a temesvári csoport ügyeivel kapcsolatban lefolytatott és azokat az intézkedéseket, amelyeket az alapszabályszerű működés biztosítása érdekében szükségesnek tart. Részletesen megvizsgálta a bizottság a csoport ügykezelését és pénzügyi adminisztrációját, valamint a legutóbbi újságiról elszámolásait s a bizottság jóváhagyta azt a közgyűlési határozatot, amely a vezetőségnek a felmentvényt megadta.

Ezután a közgyűlés megalakította a csoport új tisztikarát, majd néhány új tagot vettek fel. A szervezet kongresszusát a nyár folyamán Temesvárott fogják megtartani.

Az akasztófa alatt

újabb gaztettet vallottak be

Marburg, március 24.

Marburgban különös körülmények között végezték ki Zsahatics Ferenc és Csizs Ferenc rablógyilkosokat. Amikor a rablógyilkosok előtt kihirdették, hogy az ítélet jogerős, azt vallották, hogy ők gyilkolták meg Rosenfeld kereskedőt is. A vallomás nagy jogi vitákra adott alkalmat tekintettel arra, hogy Rosenfeld meggyilkolása miatt egy Pollák Adolf nevű embert ítélték el husz évi fegyházra. Az a vélemény alakult ki, hogy az ítélet végrehajtását el kell halasztani, mert Rosenfeld meggyilkolása miatt új nyomozás vált szükségessé. A bíróság azonban úgy döntött, hogy a gyilkosok a vallomásokkal csak időt akarnak nyerni és így a jogerős ítélet okvetlenül végrehajtandó. A halálos ítélet végrehajtásakor Csizs felette nyugodtan viselkedett, bátran lépett a bitófa alá. Csizs kivégzése után Zsahatics vezetett elő a fegyőrök, akik amikor Csizsnek fekete lepellel beakart holttestét meglátta, elájult. A hóhér és segédei vonszolták a bitófa alá.

A rettegett párbajhős

csak egyszerű szájhős volt!

Budapest, március 24.

Egy rettegett párbajhős sorozatos lovagias afféjairól beszéltek az utóbbi időben sokat Budapesten. A lapok is megemlékeztek a tömeges párbajokról amelynek hőse Fischer Mihály budapesti építész, aki olyan szerencsésen kezelte a kardot, hogy vagy féltucat ellenfelét vágta meg rövid egymásutánban. Minden társaságban csak arról beszéltek, hogy mennyire össze-vissza kaszabolta ez az ember valamennyi ellenfelét. Most azután szenzációs fordulat állott be ebben az ügyben. A budapesti főkapitányságon megjelent egy Székér nevű pozsonyi földbirtokos aki a hírek szerint Fischer egyik állítólagos ellenfele volt a párbajok során és előadta, hogy Fischert nem is ismeri. A rendőrség erre természetesen beidézte Fischert, aki azonban megtagadta a felvilágosítást, nem tudt megmondani, hogy hol párbajozott Székérrel, hogy ki volt az orvosa és jegyzőkönyveket sem mutathatta elő. A segédeiről annyit vallott be, hogy egyik Pécsi Imre nyugalmazott őrnagy, aki Temesrékason földbirtokos a másik Szász Béla dr., aki Temesmosnicán garázdálkodik. Nagyszerűen érvényesülő vivási készségét Madotti nál sajátította el Temesvárott. Tudunkkal ilyen nevű vivómester Temesvárott nem működött. Fischer egész magaviseletéből az tűnik elő, hogy ez az ember közönséges szájhösködés terjesztette a párbajok híreit és a sorozatos afférekben semmi sem igaz.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgytér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
 Kiadóhivatal: 2-52.
 Nyomda: 10.
 Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Híjizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ö-királyságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ct., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetič Endre dr.

A bubifrizuráról

Egy párisi tudós azt a különös megállapítást tette, hogy nagyméretben elősegíti hölgyeink öregedését. Hiába volt azonban minden ellenszólás. Nem hatott az öregedéssel való fenyegetődzés sem. A nők kitarították szentül, hittel, bizodalommal és rendületlenül a rövidre nyírott haj mellett. És már sikertelennek látszott a hajcsatgyárosok, hajtű készítőik minden kísérlete, a nő fejébe vette és fejére tette a fias hajviseletet és nem óhajtott eltérni tőle. Már megszoktam, hogy a nagymamám is kiborotvált nyakkal és térdenfelüli szoknyával merészkedjék a parkettra, ami velejárója a bubifrizurának.

Tegnap azután váratlan dolog történt velem. A nyaknak azon a helyén, ahol a boldog múltban még a friss borbélymunka nyomai rizs-poros fenségességükben tündököltek, apró hajszálak tündöztek elő. Megnéztem egy nőt, végiglegettem a szemem a másodikon, harmadikon és így sorra: mindenütt a biztos jel a hosszú haj felé. Megvallom, furesa látványt nyújtott a kalapok szeglete alól kikandikáló éretlen hajfonat, de biztató jel. A nők meggondolták a dolgot. Növesztik a hajukat.

Sokáig tanakodtam, mi lehet ennek oka? Végül megállapítottam, hogy ez nem lehet más, mint a félelem. Hátha mégis igaza van annak a fránya franciának...

A királyné a bukaresti újságírók között. Bukarestből jelentik: Mária királyné Őfelsége Miklós herceg kíséretében tegnap meglátogatta a bukaresti újságírók szindikátusát és hosszabb ideig tartózkodott a szindikátus helyiségeiben. A királyné tiszteletére rendezett teán több miniszter, képviselő és diplomata is részt vett.

Gyümölcsoltó Boldogasszony. A katolikus egyház holnap üli meg Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepét, amely alkalomból nagymisék és szentbeszédnek lesznek Temesvár összes katolikus templomaiban. Az ünnepi munkaszünetre való tekintettel a Déli Hirtap pénteken kora reggel a rendes időben jelenik meg.

Perian György - rendőrigazgató. A belügyminiszter Perian György rendőrkapitányt, a józsefvárosi rendőrség főnökét rendőrigazgatóvá nevezte ki. Perian György a temesvári államrendőrség egyik legképzettebb tisztviselője. A magyar határrendőrségnek volt tisztje, az imperiumváltozás után pedig a román kormány továbbra is megtartotta a rendőrség szolgálatában, ahol tehetségét, hozzáértését felsőbb helyen is értékelik. Kinevezése a közönség körében osztatlan örömet váltott ki.

A Temesvári Missziótársulat most tartotta meg élénk érdeklődés mellett rendes évi közgyűlését. A gyűlést Pacha Ágoston apostoli kormányzó nyitotta meg és méltatta a társulat sokirányú tevékenységét. Majd az egyes tagozatok elnökei tették meg jelentésüket. A közgyűlés megadta az egyes tisztikaroknak a felmentvényt és utána megejtette az új választásokat. A közgyűlés keretében Csátáry Adél a nő szociális céljáról tartott nagy tetszéssel fogadott előadást.

A nagyon sürgős válóper

Temesvár, március 24.

Bizony már el is fejtettem, hogy törvényszéki riportot is kellene csinálnom. Örültem, hogy egy munkámai kevesebb és azt a rövidke órát, amikor a törvényszék és a többi igazságügyi hivatalok lépcsőit kellene járom a márciusi napon töltöm el. Magamban hálát rebegtem az ügyvédeknek, akik kimondták a sztrájkot. Tegnap azonban a véletlen felvitt az igazság isten-asszonyának a csarnokába. A kép már nem volt ugyanaz, mint ezelőtt három héttel. Mintha újra élet szállt volna az eddig csendes és komor folyosókra. Elvértve talákoztam aktatáskájukat, honok alatt szorongató ügyvédekkel és már megijedtem, hogy vége a sztrájknak. Rohantam az ügyvédi kamarába, ahol az ügyeletes Gábrriel József dr. megnyugtatót: szó sincs róla, kitarunk végsőkig. A győzelem a miénk, a győzelem biztos. Elbucsztam és pusztá szokásból tovább folytattam az utam. A második emeleten mélyen balra kanyarodtam a pénzügyigazgatóságtól, mert arra most veszélyes járni, az adókövetések folynak. Hadi zóna. A törvényszéki folyosókon azonban élénk és hangos élet uralkodott. És ami a legfuresábbnak tűnt, éppen

a portareli hivatal előtt volt a legzajosabb hangulat és a látogatók egymásnak adták a kilincset. A sztrájk kimondásának főokát a portareli intézmény bevezetése képezte. De a valóság most az, hogy a sztrájkban szolidáris ügyvédek egynémelyike mégis lefizeli a taksákat, a kilométer pénzeket, hajbókol a portarelnak és gyors terminust kér, mondjuk egy biztosítási végrehajtás foganatosítására. Beljebb kerülök a portareli hivatalba:

— Kérem sajnálom..., kérem nem lehet..., kérem hivatalos titok... — volt az egyhangú felelet kérdéseimre.

Végeredményben annyit sikerült mégis megállapítanom, hogy a sztrájk tartama alatt is fizettek válóperek idézésének a kibocsátására és más természetű ügyek elintézésére a portareli díjakat. Nincs különvéleményem ebben az ügyben, de nem tudom megérteni, hogy a válóper miért olyan nagyon sürgős, hogy igénybe veszik éppen azt az intézményt, amelynek a halálát óhajlják az ügyvédek.

Most már igazán nem tudom, van-e sztrájk vagy nincs. Egy bizonyos, várom a tavaszi és a tavaszvárással együtt az ügyvédek várják a kormány bukását. Mindakettő várat magára.

— A husvéti iskolai szünet. Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium rendeletet adott ki, amely szerint az összes iskolákban jellegre és fokra való tekintet nélkül a husvéti szünet március huszonhatodikán kezdődik.

— Az ügyvédek kitarának a sztrájk mellett. Bukarestből jelentik: Az Ügyvédszövetség számos tagja tegnap ülést tartott, amelyen a sztrájk folytatása mellett döntöttek. Istrate Nitescu dékánt, aki a sztrájk meghúzására törekedett, le akarják mondani.

— Benes lemondott a képviselői mandátumról. Prágából jelentik: Benes külügyminiszter lemondott képviselői mandátumáról. Az alkotmány értelmében ugyanis hivatalnok-kormányban egyetlen miniszter sem viselhet mandátumot. A nemzeti szocialista párt kötelékéből azonban nem lépett ki.

— Kifizetik a postatakarék befőt. Kolozsvárról jelentik: A postafelügyelőség közlése szerint a régi magyar postatakarékbetétek visszafizetését a Magyarországgal kötött megállapodás értelmében a postai igazgatóságok a jövő hónapban megkezdik.

— Schultze nem mérgezték meg. Berlinből jelentik: A frankhamisításban részes Schultze napok előtt meghalt. Tegnap felboncolták a holttestét és megállapították, hogy a halál oka tüdőgyulladás és mellhártyagyulladás volt. Mérgezés gyanúja tehát teljesen ki van zárva.

— Kis vitrin, mindennemű szőnyegek, disztárgyak, porcellánok, gyermekkocsi. Szentirmayné n. é. l., Belváros, Hunyadi-u. 9.

— Gropsian szenátor a jugoszlávai románokért. Bukarestből jelentik: A szenátus tegnapi ülésében Bianu és Gropsian Mihály dr. bánási szenátor a szerb Bánóságban lakó románok elnyomatásáról és üldöztetéséről beszéltek és adatokat sorakoztattak fel. Arra kérték a kormányt, hogy a jugoszláv kormánynál ebben a kérdésben haladéktalanul interveniáljon. Anghelescu közoktatásügyi miniszter megnyugtatta a felszólaló szenátorokat hogy Románia részéről az interveniálás nem fog késni.

— Embrió az utcán. A gyárvárosi piactéren tegnap egy embriót találtak. A közeli rendőr értesítette az esetről Engels Béla hatósági orvost, aki megállapította, hogy az embrió alig három hónapos. Az orvosi vélemény szerint bűncselekmény forog fenn. Az embriót egy kis bádogdobozban szállították a gyárvárosi temető hullaházába. A rendőrség a nyomozást megindította.

— Az „Atheneum” termében (Whitehouse palota) kényszer árverés lesz március 24 és 25-én délután 3 órai kezdettel antik hála, szalonok, secreterek stb. butorok és 58 hírneves festőtől való képek Puticiu közjegyző közbenjöttével.

— Egy híres cigányprimás halála. Budapestről jelentik: Rácz Pali, az egykor híres cigányprimás, akit Viktória angol királynő Londonba hívatott játszani, Pesten hetvenhárom éves korában meghalt.

Nyelvkérdés. Sok szó esik a lapokban a nyelvkérdésről, nem kérdés azonban, hogy a legjobb füstölt nyelv F a Mihály Telekházteri és Mária melletti üzleteiben kapható, ahol kiváló felvágottat és egyéb hentesárut is találunk.

— A Lloyd-Taverna műsora világszlagar.

— SZÁZEZERNÉL TÖBB MENEKÜLT TISZTVISELŐ VAN MAGYARORSZÁGON. Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés tegnapi ülésében Bethlen miniszterelnök nagyszabású beszédben számolt be genfi útjáról. A Népszövetség megállapította, hogy az ország szanalása megfelelően halad előre. A jelenlegi harcok nem szolgálják a konszolidálást. A takarékosági bizottság kétezerezzázzal kívánja apasztani a köztisztviselők számát. Magyarországon jelenleg 143.785 menekült tisztviselő van. Végül Bethlen válaszolt Apponyi legutóbbi beszédére.

• A Tomm-quartett XXIII. kamara estje március 27-én este 9 órakor a Tiszti Kaszinóban. Műsor: Verdi, Dohnányi, Mozart enebarátoknak féláru ülések. Jegye: a Bánátnál.

Felhívás. Miután tudomásunkra jutott, hogy számtalan iparosunk teljesen önkényes alapon kereseti viszonyait messze meghaladó módon lett megadóztatva, felkérjük iparosainkat, hogy vonatkozó sérelmeiket mielőbb az iparosok székházában levő irodahelyiségben naponta d. u. 5 és 6 óra között jelentsék be, mert ezen önkényes megadóztatás ellen illetékes fórumnál sürgősen el fogunk járni s egyben figyelemztetjük iparosainkat, hogy felekezéseiket törvényes időn belül adják be.

A timisoarai ipari munkások szindikátusa.

• A Pátia kávéház teljesen alakított, modern izléssel berendezve, elsőrendű művészi zenekar mellett csupán a közönség részére a modern táncok vonzó helyisége.

• Janura Jenny növendékeinek bemutató estje közkívánatra szombaton 27-én este 9 órakor meg lesz ismételve. Jegyek Löbl könyvkereskedésben.

— Részegen ne hajts! Rácz Sándor Kisodán lakó bérkocsis, állatkínzásért már többször állott a rendőrbíró előtt, amely több ízben megbüntette. Most újabb vád merült fel ellene. Részegen hajtott, veszélyeztette az utcán járók biztonságát s közben egyre ütötte a lovat. A rendőrbíró Ráczot ezer lei pénzbírságra ítélte.

• Közkívánatra szombat este 9 órakor a Városi színházban Janura Jenny növendék estje meg lesz ismételve.

• A legjobb, a legszebb és a legolcsóbb husvét ajándékot vásárolhatja, ha az „Atheneum” (Józsefváros Whitehouse palota) eredeti olajfestményeiből vagy kvalitásos porcellánjaiból választ.

Általános Kölcsönös Segélyző Szövetkezet

Központi iroda:
 Temesvár-Belváros
 Str. Propargescu
 (Báthory-u.) 3, I. em.

A szövetkezeti tag örökösei, a tag elhalálzásakor 100.000 lei segélyt kapnak.

Nyilttér

(E rovatban kö-löttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Ertesítés.

Tudomására hozom t. vevőimnek, hogy Dr. Weinert Dezsőnéől megbízásomat visszavontam és fentnevezett sem üzletkötésre, sem pénztelvéltre feljogosítva nincs.

Katky
 varrógép-, kerékpár- és grammofoonraktár
 Timisoara I., Str. Mercy 10.

A város legforgalmasabb helyén

kiadó

t á g a s, egészséges levegőjű udvar (a volt nyári színház területe) nagy, világos pince, néhány raktári helyiség, 2 tánc terem foyerral és mellék helyiségekkel. Csakis tőkeerős, komoly vállalkozókna felvilágosítást ad a :: :: ::

WITHEHOUSE igazgatósága

naponta 2—3h és 7—8h között

Rejtvények megfejtése

A Déli Hirlap március 14-iki számának gyermekrovatában közölt rejtvények helyes megfejtése a következők: 1. Teve, evet. 2. Pad, ad. 3. Erdőben.

Jó megfejtéseket küldtek a következő kis olvasók: Tóth István, Kummergruber Emil, Szende Nándor, Jurascsák Sándor, Hoffmann Lipót, Folter Károly, Tóth Józsa, Geiger Nándor, Emmer Kató, Boros Endre, Lambert János, Jedler Annuska, Király Rózi, Kurunczi Ilonka, Wirth Margit, Wirth Rózi, Kemenes Imre, Fuchs Miksa, Dénes Viktor, Kleinitz Rózi, Lengyel Pali, Schmidt Annuska, Kovács Pisti, Brock Károly és Magda, Cserkanik Béla, Kasza József, Kovács József, Nagy Ilonka, Kerekes Juci, Stern Vill, Horváth Emmi.

A megtartott sorsolásnál Wirth Rózi neve került ki, aki az e heti jutalmaként a Déli Hirlap kiadóhivatalában (Belváros, Szentgyörgy-tér 4. szám) átveheti.

Próbaképpen vegyen egyszer Németh-féle turista és tiroli szármít és ennél a márkánál maradjon Legjobb és amellel legolcsóbb Németh György hentes- és csőmegeüzlete, IV., Bul. Berthelot (Köz-suth-u.) 21. Telefon 22-11. 390

Nagy választék mindenféle saját gyártmányu **butorokban** a legolcsóbb árak mellett, kapható a Butorszövetkezet-nél, Scudier-liget.

A sokféle kitűnő boraimon kívül ajánlom a még eddig ismeretlen **ménesi Siller** boromat per 1 liter á 18 lef. Telefon 189. Tóth Sándor

Sürgősen eladó!

3 ebédli garnitúra 18.000-—, 20.000-—, 22.000-—, 1 szalon (aranyozott barok) 25.000-—, 1 hálószoba 15.000-—. Szőnyegek, eredeti olajfestmények, antik butorok és porcellánok a legolcsóbban vásárolhatók az „**ATHENEUM**”-ban Józsefváros, Withehouse - palota.

MOZI

Belvárosi mozi: március 24. Gyárvárosi mozi: március 26.
Mehalai mozi: március 25.

AZ ARANY EMBER

Egy részben (10 felvonás). Jókai Mór a legnagyobb magyar író hasonnevű hies regénye után. Főszerepekben: **Beregi Oszkár** (Timár), **Lenkeffy Ica** (Noemi), **Makay Margit** (Timca). Gyönyörű látványosságok az Alduna, Vaskapu, Kazánszoros és Traján utjáról. Reprizként játszódik le ezen film csak egy napig. Jókai hőslőinek közkívánatára, akik nemrég ünnepelték meg helyben a legnagyobb magyar írónak születési évfordulóját.

Belvárosi mozi: március 25. és 26. Gyárvárosi moziban: március 27. és 28.
Mehalai moziban: március 30.

MISTER RADIO

5 kettős felvonásban. Főszerepben **Luciano Albertini**, aki ezen szenzációs filmben vetelkedik akrobata művészetével, riválisával **Harry Piel**lel. Ezen film külföldön nagy sikert aratott, kiváltképen Ausztria fővárosában. Wienben, ahol január és február hónapokban legalább 10 moziban került 3-4 héten át bemutatásra.

Alkalmi vétel: Ház, teleppel és összes rajta lévő helyiségekkel, forgalmas helyen, melyek átvételnél mind megüresednek, más vállalkozás miatt kedvező fizetési feltételek mellett eladó. A telep ca 400 négyzetből áll és van rajta: 3 szoba mellékhelyiségekkel, utcai lakás, 2 szoba mellékhelyiségekkel, udvari lakás, 3 szoba mellékhelyiségekkel, udvari lakás, 1 istálló 6 ló részére, kocsiszinnel és nagy raktárhelyiség. Faraktárnak, gyártelepnek, szállítónak nagyon alkalmas. Komoly reflektánsok közöljék címüket „Alkalmi vétel” jeligére a kiadóba. 393

NAGYAKARITAST elektromos **PORSZIVÓGEPEKKEKEL, PARKETTASUROLÁST, BEERESZTÉST ES FENYESITÉST** elektromos **PARKEITA-GEPPPEL** teljesít a **ROYAL VACUUM CLEANER** IV., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca) Telefon 21-10 198

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Liliomtej-krémot, liliomszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag Kulka Emil véroai gyógyszerárában, a Fekete Sas-hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Elaçunk hosszú részletre a gyárvárosi homokszedők mellett **olcsó házhelyeket** Fatelepünk tégl- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre fölépíti. Tervek, költségvetések és kézi téglaresz ingyen áll rendelkezésre Kardos-telep intézőségénél Belváros, Str. Primatea (Városház-utca) 16 sz.

Van már önnek „Knock-out” tüzoltókészüléke?
Kapható **Technica Metalurgica** Timisoara, III. Piata Plevnei (Dózsa-tér) 2 Telefon 704.

Vas- és rézbutorgyár
III., Piata Bisericei (Templom-tér) 2. sz. Központi iroda: Hermes Bank Löffler-palota
A gyár modernül berendezett és külföldi szakmunkások által gyártott vas- és rézbutor, ugyszintén kórházberendezések készítésével foglalkozik. Központi iroda telefonja: 316 és 528

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

„Amor” házasságközvetítőiroda megbízó felet szives tudomására adja, hogy az eddigi címéről Timisoara I., Jenőherceg-utca 6 alá lett áthelyezve.

Lapkihordó felvétetik a Déli Hirlap kiadóhivatalában.

Fehérnemüvarrást
(férfi és nő) gyermekkelengyét, géphímzést, ajour, stort, függönyt, terítőt, gépkézimunkát, pijamat, modern párisi divat után legolcsóbban készít **özv. Grünfeldné** Temesvár-Józsefváros, **Fröbl-u. 62**

Házasságközvetítési ügyben méltóztassék bizalommal „Amor” irodához fordulni. Cégjelzéstelen levelezés. Diszkrétció biztosítva. Timisoara I., Str. Eugen de Savoya 6.

FARMODONT
FOGKRÉM

DURA
BATERIE

Vigyázzon mielőtt épít!
Téglák és Bohn, valamint Muschong-féle szabadalmazott (253 sz.) **HOLLÄNDER MIKSA** egyedüli képviselőnél kaphatók Temesvárott a józsefvárosi és gyárvárosi pályaudvaron. Telefon 11-59. 351

FRANZ PESCHIL

Első specialüzem mindennemű golyóscsapágyjavításokra. **50% ÁRMEGTAKARITÁS.**

Succ. **TIMIŞOARA**,
IV. Str. Gh. Pop de Băseşti
(Eöivös utca) Nr. 9
Centr. Bucureşti Str. Gen. Berthelot Nr. 25.

Tavaszi! Tavasz!

Tavaszi öltönyök, felöltők és átmeneti kabátok
a legfinomabb és legmodernebb **angol szövetekből**

Roncskevics József és Jársa
férfiszabócégnél készülnek.

Timisoara-Belváros, Mercy-utca 12
Telefon 8-98

Tavaszi! Tavasz!

Üveg, porcellán, lámpák,
állandóan újdonságok.
Előnyösen ismert szabott árak.

Baruch üveggyár,
Timisoara.

Női és gyermekruha divatárház **Jaszenszky** **Tavaszi újdonságok**
női és gyermekkabátokban
Temesvár-Gyárváros